

Jernej Forbici

PREKLETA LAKOTA ZA ZLATOM

29. 8.–27. 9. 2025

MMC KIBLA/KiBela

Forbicijev slog je združitev naturalistično romantičnega opazovanja in baladne samorefleksije sveta in človeštva. Umeščen je med tradicijo klasične krajinske umetnosti 19. stoletja in modernističnega slikarstva, v zaznavanju narave in imaginarno ekološkega dokumentarnega realizma. Krajina je prikazana kot simbolično naturalističen, a hkrati imaginarno realistični kraj, ki je globoko prežet z žalostno pripovedjo in melanholično, emocionalno kruto človeško noto. Slikarski stil Forbicija se osredini na krajinsko motiviko, v kateri obravnava človeške sledi okoljskih razsežnosti industrijske degradacije, vključno z izpostavljenostjo okoljske krize in odpadki. Njegova umetnost izraža okoljsko sporočilo, kjer je narava žrtev človeškega delovanja in zlorabe. V delih zasijejo travniki, jezera, potoki, polja in nebo, toda v podtonu se čutita tiha prežecha nevarnost, kot tudi jasno obtežena obtožba človeku, ki jo nosi ohromljena zemlja kot ranjeno in zastrupljeno tkivo telesa z brazgotinami oranja v sledih nenehnega izkoriščanja in mehanizacije požrešnih monokultur.

Ob pogledu na Forbicijeva dela se vzbudita občutka osamljenosti in tihega nelagodja. Ne gledamo zgolj narave, temveč tudi človeško neodgovornost in uničenje. Gledamo v tisto in v nas, kar smo uničili in kar uničujemo. Brez olepšav, v tihem prikazu vizualne pripovedi. V slikarski predanosti zemlji in naravi slika svet kot ogledalo, ki odraža človeško notranje, kot tudi zunanje stanje, in kritično opozarja na degradacijo okolja. Njegova umetniška dela niso le vizualni objekti, ampak vizualna opozorila, ki izražajo ekološko kritiko sodobne družbe. V herbariju, ki je postavljen v sredino galerije, so razstavljene travniške cvetlice in rastlinje, s čimer se želi ohraniti del narave in spomin za prihodnje generacije, ki jih morda več ne bodo videle v njihovih naravnih okoljih, ampak le še kot muzejske razstavne eksponate. Njegov slikarski opus je prežet z izjemno barvno senzibilnostjo, igro svetlobe in sence ter gradnjo plastenja vizualnega pogleda, ki vsebuje natančno opazovalčevo prodornost, s katero odkriva in razkriva s subtilnim občutkom svet.

Koloristično je umetnikova paleta zadržano zemeljska in naravna, a hkrati tudi udarna v svojih skoraj kemičnih barvah. Cian barva opominja na bakterijsko onesnaženost jezer. V skoraj toksičnem pridihu oranžne, rumene in sploh rdeče barve – (rdeče blato) najbolj asociirajo na bodisi strupeni prah v zraku, strupene odpadke v zemlji ali strup, zlit v vodne tokove in jezera. Barve tako vzbujajo občutek nevarnosti in razpada narave, ki se preobraža v bolno stanje. Umetnikovo otroštvo je bilo zaznamovano z industrijskimi strupi tovarne aluminija, z rdečim blatom, ki se je odlagalo v njegovem domačem kraju in okolici Kidričevega.

Prav tako nosijo barve znotraj tonske modulacije svežino in zračno prosojnost, ki jo dosega z nežnimi nanosi in osvetljenimi poudarki, kot tudi z različno nasičenostjo in svetlostjo barve. Ponekod so vidne izrazite materialnosti zlatih lističev, potez čopiča, sledi slikarske lopatice, lazurnega plastenja in pastoznih nanosov, kar doprinese k živosti površine in tvori vsebinsko napetost med lepoto in propadom. Materija barve ima volumen, ki izstopi rahlo s površine slike in postane skoraj reliefna slika sama po sebi. Našega pogleda morda ne ponese prvo k obzorju

Jernej Forbici
PREKLETA LAKOTA ZA ZLATOM
29. 8.–27. 9. 2025

MMC KIBLA/KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor
Odpiralni čas: od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure, v soboto od 10. do 14. ure

in v nebo, temveč v gostoto površine in krajine, ki ne vsebujejo človeške figuralnosti, a se močno čutijo sledi človekovega posega. Človekova prisotnost se čuti v človekovi odsotnosti. Ta določena odsotnost je močno zaznavna in prisotna v ranah zemlje in v sledeh njenega uničenja in posega. Slikarske pokrajine so tako interpretirane kot simbolične brazde, v katerih najdemo reliefno, tlom podobno površino, pastozne teksture in elemente. Horizont se nahaja med romantičnostjo neba, plesa oblakov in realno zgodbo zemeljskih ran. Tako se subtilno vzpostavljata optična lepota in otipljivost bolečine narave.

V določenih umetniških delih se v središču kompozicije razpira vodna površina, katere tok se razliva proti neizrekljivi daljavi ali le stoji v svoji prezenci. Njena zrcalna, skoraj negibna gladina ter ponekod nejasno začrtana smer vzbuja občutek notranje negotovosti, hkrati pa vabita k tihemu in subtilnemu premisleku. Ob robu vodnih površin se pojavljajo drevesa, včasih v parih, včasih kot samotni varuhi, stoječa tiha vseprisotna očesa. Drevesne silhuete delujejo kot kompozicijski kontrapunkti in simbolna sidra, ki tiho pripovedujejo o melanholiji obstajanja in vztrajnosti narave, ki, tudi ko vse drugo izginja, kljubuje toku časa in prostora.

V mnogih delih so prikazana jezera, reke in potoki. Vodni tokovi lahko predstavljajo tok življenja, preobrazbe in hkrati vmesni svet, ki prehaja in biva med zrcaljenim horizontom in njegovim odleskom na vodni površini, kot prehajanje med svetovi zemlje in neba, iz znanega v neznano. Stoječa voda jezer lahko tako predstavlja podzavest ali introspekcijo ali notranji svet, kot skrivnostna globina, ki proizvaja v svojem sidrišču mir in ravnovesje, hkrati pa s stoječo vodo omogoča zrcaljenje in refleksijo ter duhovno kontemplacijo. Simbolno lahko polja predstavljajo vrsto harmonije med človekom in naravo kot prizorišča idiličnih krajev, razcveta miru, nedolžnosti in svobodne prostosti.

Forbicijev pogled pogosto zajema široki kot, iz katerega se razvijajo globoki horizont, vizualna širina ter atmosferska perspektiva. Zajeto gibanje oblakov, vodnih odleskov, šelestenje drevesnih krošenj, v katerih je čutiti veter, čudovito mojstrski prehodi subtilne atmosfere in spreminjajoče svetlobe ustvarjajo vizualni tok, v katerega se naravno poglobljamo v ritmu krajine. Zgornji del slike tako ostaja v romantično klasičnem slikarstvu 19. stoletja, medtem ko je na spodnjem delu slikarski pristop bolj sodoben, abstrakten in ekspresionističen in kjer se zgodba o kaosu, odlagalšču in zastrupljanju pove do konca.

Svetlobna globina in optična mehkoba se v čudovitem prepletu razlijeta na sprednjem delu slike, kjer na dnu kraljujejo od blizu prikazane rože, rastje, cvetlice, kot travniške dragocenosti, dragulji narave, nežni, nedolžni, zvesti svoji naravi in lastnemu poslanstvu življenja. A hkrati so neverjetno ranljivi in z vso svojo nežnostjo izpostavljeni volji človeka. A Forbicijeve slike kljub melanholiji prikazujejo ekspresivno živost, v katerih se skrivajo utrinki upanja in vibrirajoče se življenje. Tako lahko npr. na rože gledamo kot na varuhe in rešitelje ali pa kot na nedolžne žrtve.

Morda lahko cvetlice stojijo tudi kot simbol specifične sinergije okoljske znanosti in biotehnologije, kot je fitoremediacija. Fitoremediacija je okoljska znanost, ki se ukvarja s sajenjem specifičnih rastlin za čiščenje zemlje onesnaženih strupenih snovi ter preučuje, kako določene rastline lahko iz zemlje ali vode absorbirajo, akumulirajo, razgrajujejo, ali stabilizirajo onesnaženo. Fitoremediacija je izraz naravne modrosti in znanstvene subtilnosti, kjer se s pomočjo rastlin nežno obnavlja poškodovana okolja, ne da bi izčrpavala, temveč vračala. V času, ko svet išče trajnostne poti, stoji tovrstna znanost lahko kot simbol tihe sinergije med tehnologijo in naravo.

Vizualna globina njegovih umetniških del razvija in prebuja v nas emotivni sunek, skoraj nezaznaven, a dovolj tih, subtilen in močan, da povzroči val, ki nas vzvalovi v nemir, v katerem prisluhnemo zgodbam narave, ki pripoveduje in kaže na sledi človeškega uničevanja. Kakor

so staroselci in njihova modrost že dolgo vedeli, spoštovali in živeli. »Ne mislim, da je merilo civilizacije, kako visoke so zgradbe iz betona, temveč, kako dobro so se ljudje naučili sobivati s svojim okoljem in drugimi ljudmi,« pravi Sončni Medved iz čipevskega plemena.

— Nina Šardi

BIOGRAFIJA

Spletna stran

Jernej Forbici se je rodil leta 1980 v Mariboru (Slovenija). Na Akademiji za likovno umetnost v Benetkah je diplomiral iz slikarstva (z odliko) pri profesorju Carlu Di Racu, nato pa še magistriral iz vizualnih in uprizoritvenih umetnosti. Od leta 1999 so bila njegova dela predstavljena na številnih samostojnih in skupinskih razstavah v različnih evropskih državah, in sicer v ZDA, Kanadi, Argentini in na Kitajskem. Povabljen je bil k sodelovanju na naslednjih bienalih: Hicetnunc, Pordenone (2003), IBCA, Mednarodni bienale sodobne umetnosti v Pragi, nemški paviljon (2005), Accade, 52. beneški bienale (2007), 54. beneški bienale, paviljon Accademie (2011). Leta 2009 je že omenjena Akademija za likovno umetnost v Benetkah Jerneju Forbiciju posvetila retrospektivo v galeriji Magazzini del Sale, ki jo je kuriral Carlo Di Raco. Leta 2011, potem ko je izdal svojo prvo monografijo in predstavil pet retrospektiv v Italiji in Sloveniji, je bil povabljen k sodelovanju na razstavi Il fuoco della natura v Trstu. Leta 2012 je prejel štipendijo slovenskega Ministrstva za kulturo in bil povabljen na rezidenco v London, kjer se je posvetil študiju angleških mojstrov. Med letoma 2013 in 2018 je predstavil različne projekte v zasebnih galerijah in javnih ustanovah v Italiji in tujini (Benetke, Varese, Milano, Latina, Piacenza, Montesarchio, Dunaj, Maribor in Luksemburg). Leta 2017 je med drugim izvedel projekt Before It Comes Next, ki je bil razstavljen v galeriji Romberg v Latini, leta 2018 projekt Welcome to the Final Show v galeriji Punto Sull'Arte v Vareseju in Mestni galeriji Ptuj v Sloveniji, leta 2019 so bila njegova dela prvič razstavljena v New Yorku na samostojni razstavi Long Gone v galeriji Hugo Galerie (NYC). Njegova dela imajo osrednjo vlogo v svetu umetnosti na mednarodni ravni, tako da so danes prisotna na številnih razstavah, sejnih, v institucijah in zbirkah. Trenutno živi in dela med Strniščem (SI) in Vicenzo (IT).